

Latwefchu Awifez.

Nr. 6. Zettortdeenâ 6tâ Webruara 1836.

Jauna sinna.

29tâ Janwar deenâ tappe Suhres walstis ffohla ar Deewa lubgſchanu un flawas dſeſſinu no manniim eefwehtita. Suhres dſimtskungs zeenigs Grahwa kungs Lambsdorff, ſawa tehwa prahtu paklaufidams, ſchê ffohlu zehlis, lai Suhres walstis behrnini bes maksas warretu peeſkubt pee prahta apgaisinoschanas un labbas derrigas ſinnaschanas, un irr gahdajis par weenu Zibrawâ ffohlâ iſmahzitu ffohlmeiſteru, kam wahrds Hagenfeld, kas ſchinni ffohlâ mahza. Leels preeks tam ſchehligam apgabdatajam irr, redſoht, ka jau taggad 138 behrnini ſcheitan mahziti tohu. Ar leelu firde preeku, atneſſu es, lihds un wiſſi Suhres pawalſtneeki tam Suhres zeenigam kungam arri ſcheitan leelu pateizibu par to labdarrischanu. Swehti wiinnu mihlais Deews! par ſcho tehwiſchfigu gahdaschanu, un lai ſchinni ffohlâ uſaug labbi audſinoti jauneki, pilni derrigas ſinnaschanas un tahs paſtahwigas baggatibas tahs firde ſkaidribas un deewabihjaschanas.

Landses baſniſkunga muſſchâ,
Imâ Webruar 1836.

W. Kallmeyer,
Landses un Uſchawas draudſes
mahzitais.

Deews walda brihnifchfigi.

Zannis kalnôs Eakſu ſemne, no ka pehrnajas awiſes eſſinu ſtabſtijs, preekſch 66 gaddeem leels bads bija. Ko kalnurazzejs ar ſawu darbu nopelnija, tas ne bij gan maiſi ween nopirkt un eekſch ſunteem namnimeem wezzaki ar behrneem

daschâ wakkarâ iſſalkuſchi un bes ſahda kummofa guldinajahs wirſ ziffes — bet tomehr zaur Deewa peeluhgſchanu un ſawu tizzibu eepreezinati. Schis bads laudis ſkubbinaja, ſawu dſihwibu us daschadu wiſſi uſturreht; zitti no mehſleem ſalaſſija, kas no baggatu laufchu fehkes tappe laukâ iſmeſts; zitti wehl ſliktaku barribu ſewim mekleja, kamehr ſpehts teem peetikke. Ir paſchi baggati ne ſpehje zitteem dauds ko doht, jo labbiba ir par naudu ne bij tik lehti dabbujama. Eema bads un truhkums wehl peenehmahs; wiſſur nobahleti waigi, par ko firde redſoht pahrruhke; us eelahm badâ nonihkuſchi un iſdilluſchi behrni bij redſami, kas ne trakfoja kâ preekſch tam ſawâs luſtês, bet fluſſu apfahrt wilkâhs. Paſcha debbes tanni ſeemâ arweenu bij apmahzijuſees, ſalns un miglas ne mittejahs. Tad gan wakkarôs krahnis kurrejahs kâ zittu gaddu, bet nekas ne bij pee ugunguns peelikt un wahriht; ſihki behrnini no galda to iſwelkajamu iſwilke, kur labbakâ laikâ maiſes-klaips tappe turrehts, un kaſſija un birdinaja, maſas druſſinas mekledami — bet pawelti, jau ſenn maiſe ne bij eelikta. Ne atradduſchi tee raudaja gauſchi; ta leelaka meitina nolaiſija to drahnu, kurrâ mahte wakkar mittes ſaujinnu no bohts bij pahrneſſuki, leelakais dehls nokafſija to ſchſibwu, kur ſchê milti ar uhdeni bij ſamaikiti bijuſchi, jo tik dauds ne bij ka mahte maiſi buhtu warrejuſi iſzept — lihds kamehr tehws, arriſjan ſanihziſis un bes ſpehka, ſazzija: Behrni noſkairiſim pahtarus un eefim gulleht. Kad rihtâ tee atmohtdâhs un behrneem peenu ne warreja doht tapehz ka ta weeniga kaſa jau bij pahrdohtha, tad ta pee lohga ſtahwedama un ſahrki redſedama garram neſſam, pee ſewim dohmaja: Swehtigi tee kas eekſch ta kunga mirſt, jo tee duſſ no ſawahm darboſchanahm

un behdahm dšillâ kluffâ kambariti, fur tee behrnus wairs ne dšird pehz maifes pawelti brehzam. Tad wiſſi ſagahjuſchi Deemu ar affarahm pee-luhdſe, un kahdu wezzu ſwehtu dſeeſinu nodſee-dajuſchi tee preeka un tizzibas pilni palikke un gahje ſewim ko raudſiht. Tanni ſeemâ Sneeberg zeemâ dauds behrni nonihke no badda, bet weena mahte ſawu paſtarinu, Zahnis wahrâ un dirju gaddu wezzu, ſchehlodama to ifdeenâs noneſſe pee zeema maifes-zeppeja un nolikke ſawu behrninu pee zepļa, kamehr patti uſ pelau iſgahje, lai taſ jaunâs maifes ſmaſku un trawiku ar dwaſchaſ eenemtu. Daſchbrihd ta nabbaga bekkereene tam puiffiſcham kahdu garroſinu pee-gruhde un tâ ſchiſ puifenitſ palikke pee dſiſhwibaſ. Kad nu pawaſfara atnabze un ar jauku laiku jaunſ prahtſ, tad tee behrnini tappe iſſubtiti uſ plawahm un gannibahm, lai ſakneſ, ſahleſ un pukkeſ ſalaſſa preeſch apteekereem un kahdu graſſi nopeln. Tâ nu maſaiſ Zahnitſ, triju gaddu wezſ, kahdu deenu laukâ bij laſſidamſ. Saule nodewahſ uſ leiju, winnam gribbejahſ eht un pee mahtes mahjâſ noeet. Tad wiſſch eeraug par zellu eijam paſteſ wihru (kaſ tanni ſemmè par zeemeem kahjam eet apkahrt grahmataſ un zittaſ leetaſ uſ pilſatu neſt un atneſt atpakkal) kahdu wiſſch daſchu deenu pee tehwa namma bij redſejis garram eijam un par ka dſeleneem ſwahſkeem un leelu kruhſchu blekfi wiſſch daſchu reiſi bij preezajeſ. Dohmadamſ ka ſchiſ paſteſ wihrſ uſ ſawu wezzaku zeemu noeſ, Zahnitſ tam ſfreen pakkal, ne nomannidamſ ka taſ zittu zellu uſ-nehmiſ ne uſ leiju bet prett kalnu. Paſteneekſ ne wahrdu ſakkoht eet ſawu zellu un krehſlibâ frohgâ eegahjiſ maifeſ kummoſu uſkohſch; Zahnitſ ſehd prettim ar kaſrigahr azzim. Paſteneekſ winnam nogreeſch maifeſ reezinu un ſeera gabbalinu un uſpraffa, fur wiſſch gribboht eet? Uſ Sneeberg, ſchiſ atbild. Tu manſ Deewſ, wiſſch prettim atſakka, tu juhdsu ſemmes effi nohſt, tu allach tahtaku effi aiſtezzejeſ nohſt. Puifenſ dikti ſahſ raudaht un paſteſ wihrſ ſakka to meerinajoht: Palezi ſcheitan, rihtu nahſſchu atpakkal un tewi nowaddiſchu uſ mahjam — un to ſazzijiſ taſ ſteidſahſ probjam. Taſ nab-

bagſ behrninſch ſtarp ſweſſcheem laudim buhdamſ, rauda wiſſu waſkaru pehz mahtes un no-gullahſ uſ benki. Rihtâ pamohdeſ taſ eedohmajahſ patſ uſ mahjam noeet un ſawaſ no-wihtuſchaſ pukkeſ, ko waſkar bij pluhziſ, rohkaſ turredamſ ſchiſ wehl tahtaku eet probjam. Puſſdeena tabbi kantini to meelo, waſkarâ zitti un Zahnitſ pee-ehdiſ ſawâ neapdohmiba kâ jau behrnſ, par deenu ſtarp pukkehm un laukcem ſfreen apkahrt, dabbu maiſi, atrohd gukkaſ-weetu naſti. Tâ maſaiſ ſehneſ ar ſawu ſinukku waidſinu, ar ſawahm ſillahm azzinahm un ar ſaweem maſeem ſtahtcem daudſ ſchehloſchanaſ atrohd. Schè miſhligi ſemneeki to eh dina, tur kahda mahjitaja gaſpaſcha ar labbu ſirdi to ſihri, maſga un atſpirdſina, zittur kahda zeeniga mahte winnam dohd naudu un drahnâſ. Kaſ winnam pahraſi, to wiſſch zitteem behrneem atdohd. Tâ wiſſch nonahl kahdâ pilſatâ, fur badda deht daudſ nabbagi no kalneem bij ſanahſuſchi deedeledami maifeſ luhgteſ. Lihdſ tam laikam Zahnitſ wehl ne bij luhdiſ, bet pee durwim apſtahees un kluffi gaidijiſ, kamehr wiſſch tappe uſ-runnahtſ jeb apdahwinahſ; no ſcheem nabba-geem wiſſch mahzijahſ dahwaninu luhgteſ. Un wiſſch to darrija ar tahdu miſhſtu balſinu un tahdeem miſhleem wahrdeem, ka neweeneſ beſ ſchehloſchanaſ to warreja eeklauſteſ jeb beſ kahdaſ dahwanaſ to atlaiſt — un wiſſch daudſ wairak dabbuja ne ka zitti. Tad waſkarâ wiſſu ſanehmis wiſſch eegahje kahdâ maſâ buhdinâ pilſata gallâ, fur wiſſch daudſ iſſalkuſchuſ behrnus bij redſejis un ſtarp teem iſdallija ſawu maiſi un naudu. Jo wairak laudiſ dſirdeja no winna labbaſ ſirdſ, jo wairak to apdahwinaja un tâ wiſſgruhtakâ badda laikâ wiſſch bij kâ engelitſ, zaur ko Deewſ daudſ nabbaguſ, kam paſcheem kaunſ bij deedeht un leelu behrnu pulku barroja kâ to praweetu Elijaſu ar kraukli. Uſ to laiku tur kalndſ ar iſſkatru nebdelu badſ palikke jo leelſ un daudſ buhdâſ bij tuſſchaſ, fur wiſſi laudiſ, leeli un maſt bij iſmirruſchi. Muſſu Zahnitſ, kâ jau ar behrnu irr, apnikke pilſatâ ſtahtweht un ſahze atkal uſ ſemmi apkahrt ſtaigahſ. Muddenſ laikâ kahdu waſkaru

winsch nahf us kalnu, no ka tas leijâ reds zeemu ar masu basnizu. Winsch kabdam wihram kas zellmalli arj eepraffa, kâ to fauz? un tas atbild: Sneeberg. Preekapilns muhsu puifinsch tezzimus fahf tezzehf un paschâ krehlibâ tur nonahf, at-rohd dribs sawas mahjas un klaudfina pee dur-wim. Bet tahs irr aisflehgtas. Tee buhs ap-gullaschees, winsch bohma — un eeskattijees us juntiau masu lohdsiau wallâ, schis kabpj augfcham, leen eekschâ un nogultahs us gree-steem. Pamohdees rihâ schis pazellahs mud-digi un freij tehwu un mahti un brahlus moh-dinacht un apfweiznacht — bet wiß irr un pa-leek tufsch un klufs un neweens ne atbild us winna faufschanu. Pehzgallâ kahds kaiminsch, brihnodamees kas tur tufschâ naimmâ plohfahs, pee-ect klahfu un Zahnitî pasinnis us to fakka: Tu nerahntis, fur tu bij? Tehws un mahte, brahli un mahfas, wißi no badda un fehrgas mirruschi un mahte mirstohf pehz tewim lohti behdajusees. Nu Zahnitî ar karstahm assarahm fahf raudahf ka winsch sawu mißku mahti wairîs ne redsehî. Bet tas kas tik brihnisefhigi to fihfu behrnu pee dshiwibas bij usturrejis, tas scheh-ligais debbesu Tehws, sawu rohku no ta ne at-rahwî; tas muddinaja labbus laudis, kas to behrniau peenehme un usaufsinaja. Winsch zaur wißu muhschu (winna wahrds bij Zahnis Unger) bij deewabihjigs wihrs, ta funga Jesus mißlotais un daudsreis ar flapjahm azzim saweem behrneem isstahstija, fo Deews pee winna jau masâs deenâs bij darrijis. Nu jau arridsan pee schi sawa Deewa nogahjis, fur winsch ar nemixtamâs mehles to wehl wairak teiz un flawe.

Dalba mahjitais.

Teesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wißas Kreemu Waisîs 2c. 2c. 2c., tohp no Kuldigas aprinka teefas pawehlehts: kam pehz ta spreeduma weenas augstas Kursemmes Wal-dischanas teefas kahda dalka jeb kahdas prassifchanas buhtu pee teem Duhres muifchas Selgu mahju lau-

feem, kas schim laikam zaur Wentespils kanala (grab-wa) rakfchanu aisnemti, un par kurreem laukeem no Krohna naudas lahdes fahdes atlihdsmaschanas lab-bad 593 rubl. 48 kop. fubr. klufs ismaksati, sewis 2 mehneschu starpâ, wißuwehlfak lihds 7tu Aprila deenu pee Kuldigas aprinka teefas peeteiftees un sawas tais-nas prassifchanas usdoht. Wehlfak nahzeji ne tiks nedf peenemti, nedf klaufti. To buhs wehrâ list!

Kuldigas aprinka teefa, 29tâ Janwar 1836. 3

(Z. S.)
(Nr. 183.)

Kreisrichter v. Bolschwing.
C. Günther, sekretchrs.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wißas Kreemu Waisîs 2c. 2c. 2c., tohp no Krohna Wehrsmuifchas pagasta teefas wißi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas pee ta lihds-fchiniga Sprigaulumuifchas (Wilhelminenhof) saim-neeka Widdus-Kempu Anfa buhtu, par kurra mantu parradu deht konkurse spreesfa, usajinati, lihds 15tu Webruar f. g. pee saudefchanas sawas prassifchanas, pee schihs pagasta teefas peeteiftees.

Krohna Wehrsmuifchas pagasta teefa, 13tâ Jan-war 1836. I

(Z. S.) † † † Kiffu Ans, peefehdetais.
(Nr. 16.) H. Müller, pagasta teefas fshiwera paligs.

* * *

Tas pee Engures muifchas peederrigs Dreymannu frohgs irr no Jahneem 1836 lihds Jahneem 1837 us arrenti dabbujamî, kam patiktu scho frohgu us arrenti nemt, lai 3schâ Webruar f. g. pee schihs pa-gasta teefas peeteizahs.

Engures pagasta teefa, 13tâ Janwar 1836. I

† † † Kielle Peter, pagasta wezzakais.
(Nr. 13.) H. Lackschewitz, pagasta teefas fshiwewis.

* * *

Ta fufchu sweija Engures uppê irr no Jurgeem 1836 lihds Jurgeem 1837 us arrenti dabbujama, kam patiktu scho uppi us arrenti nemt, lai 3schâ Webruar f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Engures pagasta teefa, 13tâ Janwar 1836. I

† † † Kielle Peter, pagasta wezzakais.
(Nr. 14.) H. Lackschewitz, pagasta teefas fshiwewis.

No Bauffas pagasta teefas tohp wiiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praffifchanaſ p ee ta nomirruſcha Bauffas pilſmuifchaf lauffafarga Mikkel Sahbak buhtu, uſaizinati, lihdf 27tu Webruar f. g. p ee ſaudefchanaſ ſawaſ praffifchanaſ p ee ſchihſ pagaf ta teefaf peeteifteeſ.

Bauffas pagaf ta teefa, 10tâ Janwar 1836. 2

(Nr. 12.) Gebbert Strehle, pagaf ta wezzakaf. Fr. Leh, pagaf ta teefaf ſtrihwerif.

* * *

No Jaunaſpifl pagaf ta teefaf tohp wiiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praffifchanaſ p ee ta lihdfſſchiniga Jaunaſpifl ſaimneeka Leijef Wihtianu Kahrla Waffa buhtu, par kuffa mantu konkurfef noſpreeffta, uſaizinati, lihdf 22tru Webruar f. g. p ee ſchihſ pagaf ta teefaf peeteifteeſ, ar to pamahziſchannu, ka tee kaf ne peeteifteeſ, wehlaſi wairſ ne tapſ peenemti.

Jaunaſpifl pagaf ta teefa, 8tâ Janwar 1836. 1

(Z. S.) ††† Diedrich Amer, pagaf ta wezzakaf. (Nr. 13.) Aug. Grimm, pagaf ta teefaf ſtrihwerif.

* * *

Wiiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanaſ p ee tahſ aſtahtaf mantaf ta nomirruſcha Palzgrahweſ ſaimneeka Maſ: Kaufcheneeku Indrika buhtu, tohp uſaizinati, lihdf 1mu Merz f. g. p ee ſchihſ pagaf ta teefaf peeteifteeſ, zittadi neweeſ wairſ ne tapſ klauffihtſ.

Krohna Brambergeſ pagaf ta teefa, 11tâ Janwar 1836. 1

(Nr. 14.) ††† Skadder Indrik, peefchdetaf. G. Paulborn, pagaf ta teefaf ſtrihwerif.

* * *

Wiiffi tee, kam kahdas parradu praffifchanaſ p ee tahſ aſtahtaf mantaf ta nomirruſcha Wirkufmuifchaf (Heiden) ſaimneeka Purwainu Gewalda buhtu, tohp uſaizinati, wiſewehlaſ lihdf 22tru Webruar 1836 p ee ſchihſ teefaf peeteifteeſ, jo wehlaſ neweeſ wairſ ne tapſ klauffihtſ. Wirkufmuifchaf pagaf ta teefa, 28tâ Dezember 1835. 1

(Nr. 205.) ††† Maiku Turrif, pagaf ta wezzakaf. C. Ewertſ, pagaf ta teefaf ſtrihwerif.

Krohna Waltiku muifchaf mohdereſchana un tee p ee ſchihſ muifchaf pederrigi krohgi, Villef un Pa-pardeſ krohgi uſfautti, Kluhſ no nahkoſſcheem Jahneem 1836 uſ weenu gaddu, lihdf Jahneem 1837 uſ arrenti iſdohti. Kam patifk weenu jeb ohtru wectu uſnemti, tee lai atnahſ 21mâ un 22trâ Webruar deenâ ſchinni gaddâ p ee appaſſſchraſtitaf pagaf ta teefaf, kur ſtaidrakaf ſinnaſ pah ſcho arrentef-buhſchannu warrehſ dabbuht.

Krohna Klohſter=Wiſeputteſ pagaf ta teefa, tai 24tâ Janwar 1836. 3

(Nr. 14.) ††† Tohmſ Jakobſohn, pagaf ta wezzakaf. Fr. Greeting, pagaf ta teefaf ſtrihwerif.

* * *

28tâ Webruar f. g. tapſ Diganaweſ muifchâ ſirgi, gohwju-lohpi un arrajama riſki uhtrupſ pahrdobti, teem Diganaweſ ſaimneekem atnemti, kaf ſawaſ Krohna maſſaſchanaſ un magafibneſ parraduſ ne warreja atlihdfmaht; tee pirzeji teef uſaizinati, wirſpeeminnetâ deenâ ſcheitan atnahft. Sinnannu darrihtſ no Diganaweſ muifchaf waldiſchanaſ.

Diganaweſ pagaf ta teefa, 23ſchâ Dezember 1835. 3

(Z. S.) ††† Uſtabneek Mattiſ, peefchdetaf. (Nr. 253.) Joerſter, pagaf ta teefaf ſtrihwerif.

Zittaf fluddinaſchanaſ.

No Kuldigaf pagaf ta teefaf teef ſinnannu darrihtſ: kâ tahſ Edeneſ uhdenſ ſudmallaf un taf tur peeder-rigaf krohgf 20tâ un 21mâ Webruar f. g. p ee Kuldigaf pagaf ta teefaf uſ 3 gaddem wairakſohlitajeem uſ arrenti iſdohti tapſ.

Kuldigaf pagaf ta teefa, 2trâ Webruar 1836. 3

S. Willewicz, muifchaf walditaja weetâ.

* * *

Tee flauzami lohpi Illemuifchâ un Leelâ Suffeiâ (Witten=Suffey), pirma muifchâ no 100 un ohtra no 75 gohwim, tapſ no Jahneem 1836 uſ arrenti iſdohti. Kam patifku ſchahſ arrentef uſnemti, tohp uſaizinati, p ee Illemuifchaf un Leelaf Suffeiâſ muifchaf waldiſchanaſ peeteifteeſ, kur arri wiſſaf waijadfigaf ſinnaſ dabbuhſ.

W r i h w d r i k k e h t.

No juhmallaf-gubernementu augſtaſ waldiſchanaſ puffef: Hoſraht von Draunſchweig, grahm. pahrluhſtotaf. No. 65.